

Diskrimination mod grønlandere i Danmark – et overset problem

Danmark og Grønland deler en fælles historie. Det er en kompleks historie, der udspringer af et ulige magtforhold. Og på trods af det gode forhold landene imellem, har historiens skyggesider sat sine spor.

Der er i dag mange grønlandere, der bruger hele eller dele af deres liv i Danmark. Som enten studerer eller arbejder i Danmark. Mange har gode oplevelser i Danmark, men desværre ikke alle. Og fordomme og diskrimination mod grønlandere kan desværre være en del af forklaringen.

Mange i Danmark har en forståelse af, at racisme kun kan ramme bestemte grupper. Det gør, at vi kan komme til at se væk fra den racisme, som også findes – eksempelvis mod grønlandere.

Det er derfor på tide, at vi tager et opgør med fordomme og diskrimination over for grønlandere i Danmark. At vi tager afstand fra nedværdigende bemærkninger og stereotype fordomme. En tæt og respektfuld relation bygger på gensidig respekt og ligeværdighed. Et opgør med fordomme og diskrimination mod grønlandere vil være en del af det løbende arbejde, der pågår med at sætte en ny retning for forholdet landene imellem.

Derfor vil regeringen iværksætte en markant og vedvarende indsats for at bekæmpe racisme og fordomme mod grønlandere. Regeringen vil bl.a. oprette en statslig enhed, der skal koordinere statens indsats for ligebehandling af herboende grønlandere. Det vil øge muligheden for at koordinere sager om grønlandere i Danmark, skabe en indgang for dialog om ligebehandling med Grønlands Selvstyre og centrale aktører på området og bidrage til opbygning af en specialiseret viden om ligebehandling af grønlandere i Danmark.

Udover de midler der allerede er afsat i forbindelse med regeringens kommende handlingsplan mod racisme, har regeringen besluttet at afsætte en ramme på yderligere i alt 35 mio. kr. i årene 2025-2028 til bekæmpelse af diskrimination mod herboende grønlandere.

Vi har en fælles opgave i at sikre, at alle behandles ordentligt og respektfuldt, uanset hvem man er i vores rigsfællesskab. Og uanset hvor man bor. Med 12 konkrete initiativer vil regeringen styrke tilliden mellem befolkningerne inden for rigsfællesskabet ved konkret at bekæmpe racisme og diskrimination over for grønlandere i Danmark.

Konkrete initiativer

1. Oprettelse af en statslig enhed med ansvar for koordinering af statens indsats for ligebehandling af herboende grønlandere

Regeringen styrker ligebehandlingen af grønlandere i Danmark med oprettelsen af en ny statslig enhed, der har ansvaret for at koordinere statens indsats for ligebehandling af grønlandere i Danmark. Enheden vil bidrage til et mere målrettet og koordineret arbejde for ligebehandling af grønlandere.

2. Ret til grønlandsk pas

Passet er en tydelig markør på ens ophav og dermed ens nationale identitet. Regeringen har stor forståelse for den særlige grønlandske identitetsfølelse og har derfor givet mulighed for, at nationaliteten i grønlandske pas fremover kan angives som grønlandsk.

3. Dialog med efterskolerne om vilkårene for grønlandske elever

Grønlandere som benytter et af de formative ungdomsår på at tage på efterskoleophold i Danmark skal ikke risikere at møde stigmatiserende fordomme og diskrimination på baggrund af deres oprindelse. Derfor vil regeringen tage initiativ til en dialog med efterskoleforeningen for at skærpe opmærksomheden på grønlandske unges vilkår og trivsel under deres efterskoleophold.

4. Obligatorisk undervisning i rigsfællesskabet

En af de største barrierer for større tolerance og mindre diskrimination mellem folk er manglende viden. Regeringen har fra skoleåret 2023/2024 indført obligatorisk undervisning i Nordatlanten og rigsfællesskabet i folkeskolens historikanon. Ambitionen er, at den obligatoriske undervisning i rigsfællesskabet kan sikre, at de yngre generationer får større viden og forståelse for rigsfællesskabets historie, herunder de knaster, der har været gennem tiden.

5. Partnerskab om grønlandske studerendes trivsel

En rapport fra Institut for Menneskerettigheder om grønlandske studerendes oplevelse af studielivet i Danmark fremhæver, at grønlandske studerende mødes med fordomme i danske studiemiljøer. Rapporten sætter dette i sammenhæng med mistro på de videregående uddannelser. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil etablere et partnerskab med de videregående uddannelsesinstitutioner og øvrige centrale aktører, herunder de grønlandske huse og studenterorganisationen, Avalak, som skal styrke grønlandske studerendes trivsel på videregående uddannelser i Danmark. Formålet med partnerskabet er at skabe dialog og videndeling om udfordringerne, identificere konkrete relevante projekter og initiativer og følge udviklingen på området.

6. Grønlandspuljen

Der oprettes en pulje målrettet civilsamfundsprojekter mv., der har til formål at understøtte indsatser, som aktivt bekæmper fordomme og diskrimination over for herboende grønlandere.

7. Styrkelse af tolkning til grønlandere i Danmark

Med aftalen om finansloven for 2024 udmøntes der 6 mio. kr. i perioden 2024-2027 fra Nordatlantpuljen med det sigte, at viden og formidling om tolkning til grønlandere i Danmark udbredes og styrkes. God tolkning kan medvirke til at mindske misforståelser og forbedre behandling af grønlandere i Danmark.

8. Afdækning af mulighederne for at skabe bedre rammer for tolkes muligheder for at deltage i kurser

Der blev med aftalen om finansloven for 2024 afsat 6,0 mio. kr. i perioden 2024-2027 fra Nordatlantpuljen til en ansøgningspulje til viden og formidling om tolkning til grønlandere i Danmark. Midlerne kan også anvendes til kompetenceløft af tolke, fx gennem kurser. Regeringen ønsker derudover at undersøge, om det er muligt at skabe bedre rammer for, at tolke, der giver tolkning til grønlandere, kan deltage i kursusforløb mhp. kompetenceløft. Arbejdet vil have til formål at afdække mulighederne for, at kompensere tolkene for tab af løn under disse kursusforløb.

9. Undersøgelse af oplevet racisme blandt grønlandere bosat i Danmark

Viden om racisme mod grønlandere og dens udbredelse skal styrkes markant. Derfor vil der blive gennemført en omfattende undersøgelse, der kan belyse den oplevede racisme mod grønlandere bosat i Danmark.

10. Mulighed for at få hjælp på grønlandsk, hvis man oplever diskrimination

Institut for Menneskerettigheder vil sikre, at det fremover bliver muligt at henvende sig til Diskriminationslinjen på grønlandsk. Linjen er en rådgivningsmulighed rettet mod personer, der har oplevet diskrimination.

11. Videreførelse af puljen til en styrket beskæftigelsesindsats for ledige grønlandere i Danmark

Der kan være særlige barrierer for at komme i arbejde, hvis man er grønlander i Danmark. Derfor videreføres puljen, der er afsat til en særlig indsats for grønlandere uden arbejde, så den også kan understøtte kommunernes arbejde på området i 2026-2028.

12. Øget støtte til De Grønlandske Huses arbejde

Regeringen ønsker at afsætte midler til et driftstilskud til De Grønlandske Huse, der er beliggende i hhv. Aalborg, Aarhus, København og Odense.

Det er derudover vigtigt for den danske regering at få skabt de bedst mulige betingelser for, at Grønland og Danmark i fællesskab kan drøfte, hvordan man bedst muligt kan håndtere Naalakkersuisuts opfordring til den danske regering om at undersøge, hvorvidt herboende grønlandere ønsker anerkendelse som nationalt mindretal.